

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺയകാണ്യേ

॥ ഏകോനസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകോനസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

ലക്ഷ്മണേനായോമുഖൈ ദണ്ഡദാനം കബന്ധസ്യ
ബാഹുബന്ധേ പ്രവിഷ്ടയോഃ ശ്രീരാമലക്ഷ്മണയോശ്ചിന്താ

കൃത്യൈവമുദകം തസ്ഥൈ
പ്രസ്ഥിതൗ രാഘവൗ തദാ |
അവേക്ഷന്തൗ വനേ സീതാം
ജഗ്മതുഃ പശ്ചിമാം ദിശം || 3.69.1 ||

താം ദിശം ദക്ഷിണാം ഗത്വാ
ശരചാപാസിധാരിണൗ |
അവിപ്രഹതമൈക്ഷ്യാകൗ
പന്ഥാനം പ്രതിപേദതുഃ || 3.69.2 ||

ഗുൽമൈർവൃക്ഷൈശ്ച ബഹുഭി -
ർലതാഭിശ്ച പ്രവേഷ്ടിതം |
ആവൃതം സർവതോ ദുർഗം
ഗഹനം ഘോരദർശനം || 3.69.3 ||

വൃതിക്രമ്യ തു വേഗേന
ഗൃഹീത്വാ ദക്ഷിണാം ദിശം |

സുഭീമം തൻമഹാരൺയം

വൃതിയാതൗ മഹാബലൗ || 3.69.4 ||

തതഃ പരം ജനസ്ഥാനാത്

ത്രികോശം ഗമ്യ രാഘവൗ |

ക്രൗഞ്ചാരൺയം വിവിശതു -

ർഗഹനം തൗ മഹൗജസൗ || 3.69.5 ||

നാനാമേഘഘനപ്രഖ്യം

പ്രഹൃഷ്ടമിവ സർവതഃ |

നാനാവർണ്ണൈഃ ശുഭൈഃ പുഷ്പൈ -

ർമ്യഗപക്ഷിഗണൈര്യുതം || 3.69.6 ||

ദിദ്യക്ഷമാണൗ വൈദേഹീം

തദ് വനം തൗ വിചിക്യതഃ |

തത്ര തത്രാവതിഷ്ഠന്തൗ

സീതാഹരണദുഃഖിതൗ || 3.69.7 ||

തതഃ പൂർവേണ തൗ ഗത്വാ

ത്രികോശം ഭ്രാതരൗ തദാ |

ക്രൗഞ്ചാരൺയമതിക്രമ്യ

മതംഗാശ്രമമന്തരേ || 3.69.8 ||

ദൃഷ്ട്വാ തു തദ് വനം ഘോരം

ബഹുഭീമമൃഗദ്വിജം |

നാനാവൃക്ഷസമാകീർണം

സർവം ഗഹനപാദപം || 3.69.9 ||

ദദ്യശാതേ ഗിരൗ തത്ര

ദരീം ദശരഥാത്മജൗ |

പാതാലസമഗംഭീരാം

തമസാ നിത്യസംവൃതാം || 3.69.10 ||

ആസാദ്യ ച നരവ്യാഘ്രൗ

ദർയാസ്തന്ധാവിദൂരതഃ |

ദദർശതുർമഹാരുപാം

രാക്ഷസീം വികൃതാനനാം || 3.69.11 ||

ഭയദാമൽപസത്താനാം

ബീഭത്സാം രൗദ്രദർശനാം |

ലംബോദരീം തീക്ഷ്ണദംഷ്ട്രാം

കരാലീം പരുഷത്വചം || 3.69.12 ||

ഭക്ഷയന്തീം മൃഗാൻ ഭീമാൻ

വിക്ടാം മുക്തമൂർധജാം |

അവൈക്ഷതാം തു തൗ തത്ര

ഭ്രാതരൗ രാമലക്ഷ്മണൗ || 3.69.13 ||

സാ സമാസാദ്യ തൗ വീരൗ

വ്രജന്തം ഭ്രാതൃരഗ്രതഃ |

ഏഹി രംസ്യാവഹേത്യുക്ത്വാ

സമാലംഭത ലക്ഷ്മണം || 3.69.14 ||

ഉവാച ചൈനം വചനം

സൗമിത്രിമുപഗുഹ്യ ച |

അഹം ത്രയോമുഖീ നാമ

ലാഭസ്തേ ത്രമസി പ്രിയഃ || 3.69.15 ||

നാഥ പർവതദുർഗേഷു

നദീനാം പുലിനേഷു ച |

ആയുശ്ചിരമിദം വീര

ത്വം മയാ സഹ രംസ്യസേ || 3.69.16 ||

ഏവമുക്തസ്തു കുപിതഃ

ഖഡ്ഗമുദ്ധ്യത്യ ലക്ഷ്മണഃ |

കർണനാസസ്തനം തസ്യ

നിചകർതാരിസുദനഃ || 3.69.17 ||

കർണനാസേ നിക്യത്തേ തു

വിസ്വരം വിനനാദ സാ |

യഥാഗതം പ്രദുദ്രാവ

രാക്ഷസീ ഘോരദർശനാ || 3.69.18 ||

തസ്യാം ഗതായാം ഗഹനം

വ്രജന്തൗ വനമോജസാ |

ആസേദതുരമിത്രൗഛന്തൗ

ഭ്രാതരൗ രാമലക്ഷ്മണൗ || 3.69.19 ||

ലക്ഷ്മണസ്തു മഹാതേജാഃ

സത്യവാംഛരീലവാംഛരുചിഃ |

അബ്രവീത് പ്രാഞ്ജലിർവാക്യം

ഭ്രാതരം ദീപ്തതേജസം || 3.69.20 ||

സ്വപന്തേ മേ ദൃഢം ബാഹു -

രുദ്രിഗമിവ മേ മനഃ |

പ്രായശശ്ചാപ്യനിഷ്ടാനി

നിമിത്താൻയുപലക്ഷയേ || 3.69.21 ||

തസ്മാത് സജ്ജീഭവാർയ ത്വം

കുരുഷ്വ വചനം മമ |

മമൈവ ഹി നിമിത്താനി
സദ്യഃ ശംസന്തി സംഭ്രമം || 3.69.22 ||

ഏഷ വഞ്ജുലകോ നാമ
പക്ഷീ പരമദാരുണഃ |
ആവയോർവിജയം യുദ്ധേ
ശംസന്നിവ വിനർദതി || 3.69.23 ||

തയോരൻവേഷതോരേവം
സർവം തദ് വനമോജസാ |
സഞ്ജജേത വിപുലഃ ശബ്ദഃ
പ്രഭഞ്ജന്നിവ തദ് വനം || 3.69.24 ||

സംവേഷ്ടിതമിവാത്യർഥം
ഗഹനം മാതരിശ്വനാ |
വനസ്യ തസ്യ ശബ്ദോഽഭൂദ്
വനമാപുരയന്നിവ || 3.69.25 ||

തം ശബ്ദം കാങ്ക്ഷമാണസ്തു
രാമഃ ഖഡ്ഗീ സഹാനുജഃ |
ദദർശ സുമഹാകായം
രാക്ഷസം വിപുലോരസം || 3.69.26 ||

ആസേദതുശ്ച തദ്രക്ഷ -
സ്താവുഭൗ പ്രമുഖേ സ്ഥിതം |
വിവൃദ്ധമശിരോഗ്രീവം
കബന്ധമുദരേമുഖം || 3.69.27 ||

രോമദീർനിശിതൈസ്തീക്ഷ്ണൈ -
ർമഹാഗിരിമിവോച്ഛിതം |

നീലമേഘനിഭം രൗദ്രം
മേഘസ്തനിതനിഃസ്വനം || 3.69.28 ||

അഗ്നിജ്വാലാനികാശേന
ലലാടസ്ഥേന ദീപ്യതാ |
മഹാപക്ഷേണ പിംഗേന
വിപുലേനായതേന ച || 3.69.29 ||

ഏകേനോരസി ഘോരേണ
നയനേന സുദർശിനാ |
മഹാദംഷ്ട്രോപപന്നം തം
ലേലിഹാനം മഹാമുഖം || 3.69.30 ||

ഭക്ഷയന്തം മഹാഘോരാ -
നൃക്ഷസിംഹമൃഗദ്വിജാൻ |
ഘോരൗ ഭുജൗ വികുർവാണ -
മുഭൗ യോജനമായതൗ || 3.69.31 ||

കരാഭ്യാം വിവിധാൻ ഗൃഹ്യ
ഋക്ഷാൻ പക്ഷിഗണാൻ മൃഗാൻ |
ആകർഷന്തം വികർഷന്ത -
മനേകാൻ മൃഗയൂഥപാൻ || 3.69.32 ||

സ്ഥിതമാവൃത്യ പന്ഥാനം
തയോർഭ്രാത്രോഃ പ്രപന്നയോഃ |
അഥ തം സമതിക്രമ്യ
ക്രാശമാത്രം ദദർശതഃ || 3.69.33 ||

മഹാന്തം ദാരുണം ഭീമം
കബന്ധം ഭുജസംവൃതം |

കബന്ധമീവ സംസ്ഥാനാ -

ദതിഘോരപ്രദർശനം || 3.69.34 ||

സ മഹാബാഹുരത്യർഥം

പ്രസാർയ വിപുലൗ ഭുജൗ |

ജഗ്രാഹ സഹിതാവേവ

രാഘവൗ പീഡയൻ ബലാത് || 3.69.35 ||

ഖഡ്ഗീനൗ ദൃഢധൻവാനൗ

തിഗ്മതേജൗ മഹാഭുജൗ |

ഭ്രാതരൗ വിവശം പ്രാപ്തൗ

കൃഷ്യമാണൗ മഹാബലൗ || 3.69.36 ||

തത്ര ധൈര്യയാച ശൂരസ്തു

രാഘവൗ നൈവ വിവ്യഥേ |

ബാൽയാദനാശ്രയാച്ചൈവ

ലക്ഷ്മണസ്ത്വഭിവിവ്യഥേ || 3.69.37 ||

ഉവാച ച വിഷണ്ണഃ സൻ

രാഘവം രാഘവാനുജഃ |

പശ്യ മാം വിവശം വീര

രാക്ഷസസ്യ വശംഗതം || 3.69.38 ||

മധൈകേന തു നിർയുക്തഃ

പരിമുച്യസ്വ രാഘവ |

മാം ഹി ഭൂതബലിം ദത്താ

പലായസ്വ യമാസുഖം || 3.69.39 ||

അധിഗന്താസി വൈദേഹീ -

മചിരേണേതി മേ മതിഃ |

പ്രതിലഭ്യ ച കാകുത്ഥ

പിത്യപൈതാമഹീം മഹീം || 3.69.40 ||

തത്ര മാം രാമ രാജ്യസ്ഥഃ

സ്ഥർതുമർഹസി സർവദാ |

ലക്ഷ്മണൈവമുക്തസ്തു

രാമഃ സൗമിത്രിമബ്രവീത് || 3.69.41 ||

മാ സ്ഥ ത്രാസം വൃഥാ വീര

നഹി ത്വാദ്യഗ് വിഷീദതി |

ഏതസ്മിന്നന്തരേ ക്രൂരോ

ഭ്രാതരൗ രാമലക്ഷ്മണൗ || 3.69.42 ||

താവുവാച മഹാബാഹുഃ

കബന്ധോ ദാനവോത്തമഃ |

കൗ യുവാം വൃഷഭസ്കന്ധൗ

മഹാഖഡ്ഗധനുർധരൗ || 3.69.43 ||

ഘോരം ദേശമിമം പ്രാപ്തൗ

ദൈവേന മമ ചാക്ഷുഷൗ |

വദതം കാർയമിഹ വാം

കിമർഥം ചാഗതൗ യുവാം || 3.69.44 ||

ഇമം ദേശമനുപ്രാപ്തൗ

ക്ഷുധാർതസ്യേഹ തിഷ്ഠതഃ |

സബാണചാപഖഡ്ഗൗ ച

തീക്ഷ്ണശൃംഗാവിവർഷഭൗ || 3.69.45 ||

മാം തുർണമനുസമ്പ്രാപ്തൗ

ദുർലഭം ജീവിതം ഹി വാം |

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
കബന്ധസ്യ ദുരാത്മനഃ || 3.69.46 ||

ഉവാച ലക്ഷ്മണം രാമോ
മുഖേന പരിശുഷ്യതാ |
കൃച്ഛാത് കൃച്ഛതരം പ്രാപ്യ
ദാരുണം സത്യവിക്രമ || 3.69.47 ||

വ്യസനം ജീവിതാന്തായ
പ്രാപ്തമപ്രാപ്യ താം പ്രിയാം |
കാലസ്യ സുമഹദ് വീര്യം
സർവഭൂതേഷു ലക്ഷ്മണ || 3.69.48 ||

ത്വാം ച മാം ച നരവ്യാഘ്ര
വ്യസനൈഃ പശ്യ മോഹിതൗ |
നഹി ഭാരോസ്തി ദൈവസ്യ
സർവഭൂതേഷു ലക്ഷ്മണ || 3.69.49 ||

ശുരാശ്ച ബലവന്തശ്ച
കൃതാസ്ത്രാശ്ച രണാജിരേ |
കാലാഭിപന്നാഃ സീദന്തി
യഥാ വാലുകസേതവഃ || 3.69.50 ||

ഇതി ബ്രുവാനോ ദുര്യസത്യവിക്രമോ
മഹായശാ ദാശരഥിഃ പ്രതാപവാൻ |
അവേക്ഷ്യ സൗമിത്രിമുദഗ്രവിക്രമഃ
സ്ഥിരാം തദാ സ്വാം മതിമാത്മനാകരോത് || 3.69.51 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അരൺയകാണ്ഡേ ഏകോനസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ||